

ЕКОЛОГІЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Війна – це катастрофа не тільки для людей, а й для довкілля. В результаті військових дій заражаються повітря, вода, ґрунти, знищується флора та фауна. Також з'являються і ризики пошкодження особливо небезпечних об'єктів: підприємств хімічної промисловості, атомних електростанцій та інших споруд, які можуть спричинити масове забруднення значних територій. Навколишнє середовище залишається невидимою жертвою війни.

Шкода для довкілля від бойових дій завжди досить масштабна. Від вибухів снарядів і бомб порушується рельєф, руйнуються і просідають ґрунти, виводяться з ладу значні масиви ріллі, відбуваються підтоплення ділянок, знищується природне довкілля окремих популяцій. Хімічні сполуки, що містяться у боєприпасах, забруднюють повітря та воду.

У районі активних боїв ґрунти масово забруднюються пально-мастильними матеріалами, металевими уламками від снарядів та мін, а також збідненим ураном, який використовується для підвищення броньованої спроможності деяких боєприпасів. Ці ґрунти ще довго можуть бути непридатними для сільського господарства. Щоб розмінувати більшу частину території, знадобляться роки. Також від бойових дій страждають і ліси.

Збитки від забруднення повітря в грошовому еквіваленті вже досягли близько 923 млрд грн; ґрунтів та земель – понад 138 млрд. 40 українських нафтобаз знищено внаслідок ракетних ударів, а через пожежі в атмосферу потрапило понад 499 тис. т. токсичних речовин. За півроку війни в Україні у 2022 році викиди в атмосферу становлять 46 млн. т.

Екологічні наслідки війни: руйнування інфраструктури, житла, енергетичних об'єктів та водопостачання. Для того, щоб підготувати, а потім очистити використану воду, потрібно дуже багато хімічних реагентів. Якщо вся ця система очищення води, водоканалів руйнується, то все це потрапляє у воду і ґрунт.

Серед потенційно найнебезпечніших екологічних наслідків війни в Україні є ризики, пов'язані з АЕС та руйнуванням ГЕС. Величезні обсяги води можуть вилитися і завдати прямої шкоди людям, довгострокових екологічних та технологічних збитків. Якщо ми говоримо про загрози, то АЕС - це загроза номер один, але ГЕС - це номер два, а може, навіть вона ділить і перше місце по можливості заподіяння прямої шкоди, у тому числі для життя та здоров'я людей.

Серед найактуальніших наслідків воєнних дій зараз йдеться і про збільшення викидів CO₂. Наприклад, один танк витрачає 250 літрів дизельного палива на 100 кілометрів, а бойовий винищувач – близько 5000 літрів гасу за годину польоту.

Великої шкоди нашому довкіллю завдають ракети: їхнє паливо отруєє ґрунт і воду, провокує хімічне отруєння. Пожежі не тільки призводять до викидів у повітря та забруднення атмосфери, але й знищують верхній родючий шар нашої землі. У майбутньому такий ґрунт не даватиме врожаю. Доступ до чистої питної води зараз також порушено: в результаті забруднення річок та поширення бактеріальних інфекцій.

Війна в Україні – це катастрофа для континенту. Наслідки навіть найменших військових дій поширюються на цілий світ.